

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Articulus V. Quæ causæ possint delegari?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](#)

de offic: deleg: nu. 9. sed ly tollere mitius accipiendo est, pro suspendere; & quidem ad solum actum alteri specialiter commisum; duplicitate autem potest causa delegari, seu committi, requirendo industriam, seu fidem personæ delegatae; in favorem partium (& hoc casu delegatus Principis, de consensu partium, eam causam potest alteri committere; quia possunt partes cedere favori sibi concessio, c. fin: Q. is autem, h. t.) secundò propter utilitatem publicam; & tunc delegatus tenetur personaliter excipi; sic Pithing h. 2. nu. 10. Q. quod si vero: censetur autem requiri industria personæ, seu, quod delegatus debeat ipse per se ipsum, & personaliter causam excipi, si rescriptum habeat clausulam: per te ipsum, vel, personaliter, vel confidimus de industria, & discretione, vel, prudenter tua &c.

Not. præterea delegatum, regulariter non posse subdelegare, ex c: cùm causam, 42. de Appellar: ibi: cùm non nisi delegatus à Principe alijs valeat delegare; & L. 1. Q. 1. & L. 3. ff. de offic: & potestate ejus, cui mandata est jurisdictione; dixi regulariter; excipitur enim primo delegatus Papæ, vel Principis, nisi delegatio requirat industriam personæ ob utilitatem publicam; excipitur 2. ab aliquibus, subdelegatus à delegato Papæ, ut vult Abbas in c. cùm Bertholdus de sent. & re judicata nu. 22. sed in hoc contrarium probabilius censet Zoësius h̄c n. 6. quia nullus delegatus, etiam Principis, potest subdelegare cum facultate subdelegandi; sic Barb: cit. nu. 8. Sanchez c. 3. matrim: D. 31. nu. 5. & 9. excipitur 3. delegatus constitutus cum potestate subdelegandi; sic Zoësius cit. num. 7. excipitur 4. delegatus ab inferiore ad causarum universitatem; quia talis habet idem Tribunal cum delegante; sic Zoësius cit. num. 8. sed hoc intellige, quando talis delegatus, ratione delegationis sibi factæ, censetur veluti officium ordinarium habere; non autem, quando tales sunt ex jure mere commisso, qualiter id habent confessarij Regulares, qui delegati sunt à Papa, jure solum commisso, in, & pro foro penitentie; sic Layman lib. 5. sum. tr. 6. c. 10. n. 14. quia ipsi non sunt ordinarij Pastores animarum; nec ex officio earum curam habent; sicut nec Cooperatores Parochorum.

ARTICULUS IV.

Qui possint esse Delegati?

R Esp. ut quis possit esse judex delegatus, requiri ex natura rei, ipsum esse idoneum ad id, pro quo delegatur; deinde non suspectum, c. cùm super, 27. h. t. Q. Verum, ibi: nisi mandati fines excedat, vel meritò sit suspectus; tertio non excommunicatum; cùm talis non sit capax jurisdictionis; 4. non minorem 18. annis; licet ex partium consensu esse possit, si sit minor 18. c. h. tit. quo tamen consensu non indiget Papa, vel Princeps, L. quidam, 57. ff. de re judic. secus est de Delegato Papæ, vel Principis, ex c. cit. 41. ubi dicitur delegationem minori factam ab alio, quam à Principe, non tenere; Zoësius hic nu. 10. Ex quo colligitur, delegationem à Papa, vel Principe, minori annis 18. valere; non autem tali factam ab alio.

Si quætas, qui possint esse delegati Pontificij? R. nullum (secluso privilegio, vel jure speciali) nisi positum in dignitate, aut Ecclesiæ Cathedralis Canonicum, posse esse delegatum Apostolicæ Sedis, c. 11. de rescript: in 6. ubi Bonifacius VIII. sanitinus, inquit, ut nullis, nisi dignitate predictis, aut personatum obtinentibus, seu Ecclesiæ Cathedralium Canonicis, cause, autoritate literarum Sedis Apostolicæ, vel Legatorum ejusdem, de cetero committantur: nec audiantur alibi, quam in civitatibus, vel locis insignibus, ubi possit comodè copia peritorum haberi; quod verum est, licet sit Canonicus Regulatis; ita Sanchez lib. 6. mor: c. 13. nu. 8. Delegatum autem Episcopi, vel alterius Papæ inferioris, posse esse etiam simplicem Clericum, modò aliunde sit idoneus: gloss: in c. statutum, h. t. V. Sedis Apostolicæ. V. quæ diximus supra nu. 1559. ubi plures de hac materia quæstiones à nobis resolutæ sunt.

ARTICULUS V.

Quæ causæ possint delegari?

R Esp. quod possit quilibet, quæ est subiecta jurisdictioni delegantis; L. unic: C. qui pro sua jurisdictione, excipiunt aliqui

qui causas meri Imperij, ut est jus gladij, sive potestas puniendi facinorosos poenam mortis, vel mutilationis, aut perpetui carceris. Circa hanc exceptionem not. 1. communem esse Doctorum sententiam apud Julium Claram in pract. crimin: lib. 5. & fin. q. 1. n. 1. eas causas de jure Civili, à Judicibus ordinarijs, Principe inferioribus, non posse delegari, nisi in casu absentiae, negotij publici causa, idque ex c. 1. ff. de officio ejus, cui mandata est jurisdictione: posse tamen eas, quae sunt de jure magistratus, ut dicitur tit. L. 1. in principio.

3346 Advertendum autem, quod attinet ad Regiminis multiplicitatem, Imperium, acceptum velut in genere, esse duplex; alterum merum, alterum mixtum; merum Imperium, dicitur quedam summa potestas, per quam ea, quae sunt jurisdictionis maximae, explicantur: illius enim est facinorosos, poenis etiam capitalibus, afficere; vocatur merum, quia separatum à cognitione pecuniaria, quasi nullum inde sequatur commodum pecuniarium; institut. de publicis Judic. in princ. aliter explicatur in gl. ad c. Sedem de offic. ordin. ubi: merum Imperium est, inquit, quedam summa potestas, & alta ex publico inducta, quod apud Principes est, præcipue Papam, & Imperatorem. Effectus illius v. g. in spiritualibus, sunt depositio, translatio Sedis Episcopalis, & divisio unius Sedis Cathedralis in duas: in secularibus, poena capitis. Mixtum Imperium, est potestas media, per quam ea, quae sunt in jurisdictione media explicantur: dicitur mixtum, quasi ex jurisdictione, & mero Imperio: est penes Judices, quorum officium mercenarium est; &, si ad bonum publicum tendat. Illius effectus in spiritualibus, sunt dedicare Ecclesias, Altaria consecrare, Virgines velare; in secularibus vero, mittere in possessionem, pupilli Tutores date, infligere poenas graves, nempe mutilationem, relegationem, fustigationem, & reliquas, excepta capitali; sic Pereyra in Elucidar: an. 295.

3347. Not. 2. quosdam velle, merum Imperium etiam delegari posse in casu infirmitatis, multitudinis causarum, vel alterius similis impedimenti; sic Pirhing, h. t. n. 51. mixtum autem (ut est potestas legitimandi illegitimos) posse delegari, quan-

tum est de jure Civili, tenet Fachinatus lib. 9. controv: juris, cap. 98. sed contrarium probabilius judicat Zoëlius h. tit. quando certa lege, aut constitutione concessum est personæ; quia talia personam non egrediuntur; secus est, quæ generaliter competunt jure magistratus: de jure autem Canonico, ab Ordinarijs delegari possunt causæ ipsorum jurisdictioni subjectæ, licet sint Imperij mixti, vel meri, per glossi in c. quod Sedem, de officio ordinari: V. committere, cum communi Doctorum: sed hoc intellige de speciali, non generali delegatione, ut notat Pirhing, h. t. nn. 52. & habetur in c. licet, 2. de offici: Vicari: in 6. ibi: licet in Officialem Episcopi, per commissionem officij, generaliter sibi factam, causarum cognitio transferatur: potestatem tamen inquirendi, corrigendi, aut puniendi aliquorum excessus; seu, aliquos à suis beneficijs, officijs, vel administrationibus amovendi, transferri nolumus in eundem: nisi sibi specialiter hæc committantur.

Not. 3. ad merum Imperium jure Canonico etiam pertinere Clericorum degradationem, depositionem, suspensionem &c. Pirhing, cit. § porro. Hinc contra Zoëlium de offici: Judic: delegat: num. 18. negandum, Judicem Ecclesiasticum non habere merum Imperium; licet enim non habeat jus gladij, seu mortis corporalis; habet tamen gladium spirituale, excommunicandi, addicandi perpetuis carcerebus &c. sic gloss: in c. quod Sedem, de offici: Ordinar. Ceterum adverte, in generali concessione totius jurisdictionis, non censeri ea comprehensa, quæ sunt primi gradus, seu præcipua talis jurisdictionis, nisi exprimantur specialiter; sic Molina tr. 5. de justitia D. 6. nn. 3. juxta regal: juris in in 6. nec ea, quæ indigent speciali expressione.

3348.

ARTICULUS VI.

An delegatio fieri possit pluribus?

R Esp. 1. posse, etiam unius tantum, qui solus cognoscat, c. 3. h. t. ibi: si pro debilitate, vel pro qualibet alia causa, vel necessitate causis tractandis, quæ tibi à Se de Apostolica committuntur, interesse non poteris, liberum tibi sit personis discretis, & idoneis vicibus tuas committere; ita ta-

men,

Tom. I.

XXX